

Шведский с улыбкой

Книгу составила, текст подготовила Ирина Кемайкина shoroh@pisem.net

Метод чтения Ильи Франка

Шведский с улыбкой*

I affären

(В магазине)

Gamla mormor (старую бабушку – mormor: бабушка по матери, farmor: бабушка по отцу) hade bjudits (пригласили – глагол +-s = страдат. залог) på resa till Amerika (съездить в Америку – дословно: в поездку) för att hälsa på (чтобы навестить) barn och barnbarn (детей и внуков). Hon kunde naturligtvis inte engelska (она, конечно же, не знала английского языка – kunna: знать, уметь, мочь). Men en dag (но однажды) skulle hon gå ut (ей нужно было выйти – skola: вспом. гл. для выр. буд. вр., модал. гл. для выр. намерения, необходимости, должествования) och köpa en skurborste (чтобы купить щетку для мытья пола – skura: скрести). Vad skurborste hette på engelska (как будет щетка для пола по-английски – дословно: как щетка называлась) visste hon inte (она не знала – veta: знать). När hon kom till affären (когда она пришла в магазин), lade hon sig på knä (встала она на колени – lägga sig: ложиться) och låtsades skura (и изобразила, что она скребет пол – låtsas: притворяться, прикидываться) så mycket hon kunde (так, как только она могла).

* Правила чтения в шведском языке находятся на стр. 69

– Jaså (понятно – jaså: вот как!), en skurborste, sa expediten (щетка для мытья пола, сказал продавец).

– Va, sa den gamla kvinnan (что? сказала старая женщина). Kan ni tala svenska? (можете вы говорить по-шведски?) Och här ligger jag (а я здесь лежу) och talar engelska (и говорю по-английски).

Gamla mormor hade bjudits på resa till Amerika för att hälsa på barn och barnbarn. Hon kunde naturligtvis inte engelska. Men en dag skulle hon gå ut och köpa en skurborste. Vad skurborste hette på engelska visste hon inte. När hon kom till affären, lade hon sig på knä och låtsades skura så mycket hon kunde.

– Jaså, en skurborste, sa expediten.

– Va, sa den gamla kvinnan. Kan ni tala svenska? Och här ligger jag och talar engelska.

På restaurangen

(В ресторане)

- Hovmästarn! (старший официант!) Kan jag få lite råa potatisar (могу я получить сыроватый картофель – lite: немного; rå: сырой; potatis: картофелина) och en totalt svartstekt biff! (и совершенно сгоревший бифштекс – svart: черный; steka: жарить) Och så kan jag ta ett ägg också (и могу я взять одно яйцо также), om det är stekt i härsket flott! (если оно [будет] пожарено в прогорклом жире)

- Jag är ledsen min herre (я сожалею, мой господин – ledsen ['les:en]), men det är omöjligt för oss (но это невозможно для нас) att servera något sådant (подать что-нибудь подобное).

- Omöjligt? (невозможно?) Det gick ju bra igår! (это вышло ведь хорошо вчера! – gå: идти)

- Hovmästarn ! Kan jag få lite råa potatisar och en totalt svartstekt biff ! Och så kan jag ta ett ägg också, om det är stekt i härsket flott !

- Jag är ledsen min herre, men det är omöjligt för oss att servera något sådant.

- Omöjligt ? Det gick ju bra igår !

Nyttigt språk

(Полезный язык)

Doktor P. avslutar sin grundliga undersökning (доктор П. заканчивает свой основательный осмотр).

– Säg mig diagnosen på ren svenska (скажите мне диагноз на чистом шведском – säg [sej] *повел. накл. от säga* ['seja]; mig [mej]), ber patienten (просит пациент). Vad är det för fel med mig? (что такое со мной не так?)

– Ni röker (вы курите) och super för mycket (и пьете слишком много – *supa*: пьянствовать) säger doktor P. (говорит доктор П.)

– Tack! (спасибо) svarar patienten (отвечает пациент). Och så får doktorn vara snäll (а не будет ли доктор так любезен) och säga det på latin också (сказать это на латыни тоже), så att jag kan tala om det för min fru! (чтобы я мог сказать об этом своей жене)

Doktor P. avslutar sin grundliga undersökning.

– Säg mig diagnosen på ren svenska, ber patienten. Vad är det för fel med mig?

– Ni röker och super för mycket, säger doktor P.

– Tack! svarar patienten. Och så får doktorn vara snäll och säga det på latin också, så att jag kan tala om det för min fru!

Första ordet

(Первое слово)

En ung man kom hem från arbetet (молодой человек пришел домой с работы) och fann sin fru i tårar (и нашел >*finna* свою жену в слезах):

– Vilken dag! (какой день!) Vår son har fått sin första tand (у нашего сына вырос первый зуб – *дословно*: наш сын получил свой первый зуб) och tagit sitt första steg (и [он] сделал свой первый шаг – *дословно*: и взял свой первый шаг – *ta(ga)*: брать). Så föll han (как упал >*falla* он) och slog av tanden (и выбил зуб – *slå*: бить; *slå av*: выбить). Och då (и тогда) — då sa han sitt första ord (тогда сказал >*säga* он свое первое слово) — och det här ordet har han lärt sig av dig! (и этому слову он научился у тебя – *lära sig*: учиться, научиться; *sig* [sej], *dig* [dej])

En ung man kom hem från arbetet och fann sin fru i tårar:

– Vilken dag! Vår son har fått sin första tand och tagit sitt första steg. Så föll han och slog av tanden. Och då — då sa han sitt första ord — och det här ordet har han lärt sig av dig!

Grunden till förmögenheten

(Основа состояния)

- Ni är alltså miljonär (вы, стало быть, миллионер). Hur la ni grunden till er förmögenhet? (как заложили вы основание вашего состояния – lägga: класть)

- Ni kommer inte att tro mig (вы не поверите мне – komma att +inf. = вспом. гл. со значением будущего вр.), men mitt startkapital var bara fem öre (но мой стартовый капитал составлял только 5 эре). För de pengarna köpte jag en blyertspenna (на эти деньги купил я карандаш), som jag sedan sålde för tio öre (который я затем продал >sälja за 10 эре). Så kunde jag köpa två pennor och sen sälja dem (таким образом смог я купить два карандаша и затем продать их – sen = sedan, dem [dom]). Sedan dog min farbror (потом умер >dö мой дядя – farbror: дядя по отцу; morbror: дядя по матери) och jag fick ärva tre miljoner (и я получил в наследство три миллиона – дословно: унаследовал; ärva: наследовать, få: получать, få +inf.= гл. соверш. вида).

- Ni är alltså miljonär. Hur la ni grunden till er förmögenhet?

- Ni kommer inte att tro mig, men mitt startkapital var bara fem öre. För de pengarna köpte jag en blyertspenna, som jag sedan sålde för tio öre. Så kunde jag köpa två pennor och sen sälja dem. Sedan dog min farbror och jag fick ärva tre miljoner.

Fåfäng

(Тщеславная)

En tjej gick till kyrkan (одна девушка пришла >gå в церковь) för att bikta sig (для того чтобы исповедоваться):

- Förlåt mig fader (простите меня, отец) för jag har syndat, sa hon (ибо я согрешила, сказала она).

- Berätta mitt barn (расскажи, дитя мое), svarade prästen (ответил священник).

- Jag har varit fåfäng (я была тщеславна). Två gånger om dagen (два раза в день) tittar jag på mig själv i spegeln (смотрю я на себя в зеркало – på mig själv: на себя саму) och tänker hur vacker jag är (и думаю, как я красива).

Prästen vände sig (священник повернулся), tog en ordentlig titt på tjejen och sa (взглянул украдкой на девушку и сказал – ta en titt: взглянуть; ordentlig: точный, аккуратный):

- Mitt barn, jag har en god nyhet (дитя мое, у меня есть хорошая новость). Det är inte en synd... (это не грех) Det är helt enkelt ett misstag (это просто ошибка).

En tjej gick till kyrkan för att bikta sig:

- Förlåt mig fader för jag har syndat, sa hon.

- Berätta mitt barn, svarade prästen.

- Jag har varit fåfäng. Två gånger om dagen tittar jag på mig själv i spegeln och tänker hur vacker jag är.

Prästen vände sig, tog en ordentlig titt på tjejen och sa:

- Mitt barn, jag har en god nyhet. Det är inte en synd... Det är helt enkelt ett misstag.

Förhör

(Допрос)

En dag (однажды) skickade klassläraren tre av sina gossar till rektorn (послал классный руководитель троих из своих мальчиков к директору – lärare: учитель). Rektorn förhörde pojarna (директор допросил мальчиков – gosse = pojke: мальчик).

– Nå, vad har du gjort? (ну, что ты сделал? >göra)

– Jag har bara kastat sten i vattnet, sa den förste (я только бросил камень в воду, сказал первый).

– Nåja, (ну ладно) det var ju inte så farligt (это было ведь не так опасно). Och du då? (а ты что?)

- Jag har också bara kastat sten i vattnet, sa den andre (я тоже только бросил камень в воду, сказал другой).
- Hm,— sa rektorn (сказал директор).— Och du då? (а ты что?) — frågade han den tredje pojken (спросил он третьего мальчика). Har du också kastat sten i vattnet? (ты тоже бросил камень в воду?)
- Nej, svarade pojken (нет, ответил мальчик). Det är jag som är Sten. (это я – Стен; *дословно: это я, который Стен; игра слов – sten: камень, Sten: мужское имя*)

En dag skickade klassläraren tre av sina gossar till rektorn. Rektorn förhörde pojkena.

- Nå, vad har du gjort?
- Jag har bara kastat sten i vattnet, sa den förste.
- Nåja, det var ju inte så farligt. Och du då?
- Jag har också bara kastat sten i vattnet, sa den andre.
- Hm,— sa rektorn.— Och du då? — frågade han den tredje pojken. Har du också kastat sten i vattnet?
- Nej, svarade pojken. Det är jag som är Sten.

Foto

(Фотография)

Mamma kommer hem med lille Olle från fotografen (мама приходит домой с маленьким Улле от фотографа).

- Nå, säger pappa (ну, говорит папа). Fick fotografen Olle att skratta? (удалось фотографу рассмешить Улле? – *дословно: заставил фотограф Улле смеяться, få att inf.: заставить сделать что-л.*)
- Nej, säger mamma (нет, говорит мама). Men Olle fick fotografen att gråta (но Улле [удалось] заставить фотографа плакать).

Mamma kommer hem med lille Olle från fotografen.

- Nå, säger pappa. Fick fotografen Olle att skratta?
- Nej, säger mamma. Men Olle fick fotografen att gråta.

Det var just vad han gjorde

(Это как раз то, что он сделал)

Lille Pelle kom ut i köket till sin mamma (маленький Пелле пришел на кухню к своей маме – komma ut: выходить) och grät (и заплакал >gråta).

– Vad är det med dig? frågade mamma (что это с тобой? спросила мама).

– Pappa hängde upp en tavla (папа вешал картину – hänga upp: подвешивать) och så tappade han den på sin tå (и как уронит он ее на свой палец [на ноге] – doslovno: и так уронил).

– Det var väl ingenting att gråta för ([здесь] было ведь не над чем плакать), det kunde du ha skrattat åt (ты мог бы посмеяться над этим).

– Det var just vad jag gjorde (это было как раз [то], что я сделал >göra).

Lille Pelle kom ut i köket till sin mamma och grät.

– Vad är det med dig? frågade mamma.

– Pappa hängde upp en tavla och så tappade han den på sin tå.

– Det var väl ingenting att gråta för, det kunde du ha skrattat åt.

– Det var just vad jag gjorde.

Fisketurplaner

(Планы на рыбалку - fiske: рыболовство; tur: поездка)

Berra och Jonte höll på att planera en fisketur och Berra sa (Берра и Йонте занимались планированием поездки на рыбалку и Берра сказал – hålla på: заниматься):

- Ska vi be gamle Johan följa med? (должны [ли] мы попросить старого Юхана поехать с нами? – skola: вспом. гл. для выр. буд. вр., модал. гл. для выр. намерения, необходимости, должествования; följa: следовать, сопровождать; med: с)

- Nej, nej, sa Jonte (нет, нет, сказал Йонте). Ska han med (если он поедет – doslovno: будет он с) stannar jag hemma (остаюсь я дома). När det gäller fiske fördärvar han allting (когда дело касается рыбалки, портит он все).

- Hur då? (как так?)

- Jo (ну да), precis när vi har satt oss (как раз, когда мы усаживаемся – vi har satt oss: мы только что уселись >*sätta sig*), fått ett par järn (берем пару бутылочек – få: получать; järn: зд. сильноалкогольный напиток), kortleken har kommit fram (колода карт появляется) och elden börjat ta sig (и огонь начинает разгораться – ta sig: увеличиваться, улучшаться) – då ska han gå och fiska! (тогда приходит он и начинает ловить рыбу! – *дословно*: тогда он придет и будет рыбачить)

Berra och Jonte höll på att planera en fisketur och Berra sa:

- Ska vi be gamle Johan följa med?

- Nej, nej, sa Jonte. Ska han med stannar jag hemma. När det gäller fiske fördärvar han allting.

- Hur då?

- Jo, precis när vi har satt oss, fått ett par järn, kortleken har kommit fram och elden börjat ta sig – då ska han gå och fiska!

Båtuthyrning

(Лодка напрокат – båt: лодка; hyra ut: сдавать внаем)

Fiskar Pettersson från Mjällom (рыбак Петерссон из Мьеллома) hyrde varje sommar ut (сдавал напрокат каждое лето) sin båt till sommargästerna (свою лодку приезжим – sommargäst: гость на лето, дачник, отдыхающий) som ville fara till Ulvön (которые хотели >*vilja* съездить в Улвён – fara: ездить, путешествовать).

Grannarna påpekade (соседи указывали) att det var ansvarslost (что это было безответственно) att låna ut båten till sommargästerna (ge ut låna ut бåt till sommargästerna (давать внаем лодку приезжим) som inte hade någon båtvana (которые не умели обращаться с лодкой – *дословно*: не имели какой-нибудь лодочной привычки).

- Du måste förstå Pettersson (ты должен понимать, Петерссон) att det är en stor risk (что это большой риск) att hyra ut en sådan dålig båt som du har (сдавать напрокат такую плохую лодку, как у тебя – *дословно*: как ты имеешь).

- Näddå, svarade Pettersson (ничего подобного, отвечал Петерссон). Det är ingen fara (не стоит беспокоиться – ingen: никакой; fara: опасность), jag tar alltid betalt i förskott (я всегда беру аванс – betala: платить; ta i förskott: брать авансом).

Fiskar Pettersson från Mjällom hyrde varje sommar ut sin båt till sommargästerna som ville fara till Ulvön.

Grannarna påpekade att det var ansvarslöst att låna ut båten till sommargästerna som inte hade någon båtvana.

- Du måste förstå Pettersson att det är en stor risk att hyra ut en sådan dålig båt som du har.
- Nädå, svarade Pettersson. Det är ingen fara, jag tar alltid betalt i förskott.

Kikarköpet

(Покупка бинокля – köp: покупка; kikare: бинокль)

Rolle hade köpt en japansk kikare (Ролле купил японский бинокль), som han tyckte var hemskt bra (который он считал очень хорошим – hemskt: *разг.* очень, страшно). Gurra hade köpt en tysk (Гурра купил немецкий), som var betydligt dyrare (который был гораздо дороже). Rolle påstod att hans kikare var lika bra (Ролле утверждал, что его бинокль был такой же хороший – lika: одинаковый, равный; påstå: утверждать, настаивать).

- Häromkvällen (как-то вечером) kunde jag se genom fönstret (смог я увидеть через окно) hur du och din fru låg i sovrummet, sa han (как ты и твоя жена лежали >*ligga* в спальне, сказал он).

- Där ser du själv att kikaren är dålig, sa Gurra (ну вот, видишь ты сам, что [твой] бинокль плохой, сказал Гурра). Hade du använt min kikare ([если бы] ты использовал мой бинокль), så hade du sett att det var din fru (то ты [бы] увидел, что это была твоя жена).

Rolle hade köpt en japansk kikare, som han tyckte var hemskt bra. Gurra hade köpt en tysk, som var betydligt dyrare. Rolle påstod att hans kikare var lika bra.

- Häromkvällen kunde jag se genom fönstret hur du och din fru låg i sovrummet, sa han.

- Där ser du själv att kikaren är dålig, sa Gurra. Hade du använt min kikare, så hade du sett att det var din fru.

Smaklig måltid

(Приятного аппетита)

En svensk vid namn Lundgren (один швед по имени Лундгрэн) skulle resa till USA (должен был поехать в США – resa: ездить, путешествовать). Han kunde inte få plats på en svensk båt (он не смог получить место на шведском корабле) och till sist (и наконец) reste han med en fransk båt (поехал он на французском корабле – *дословно*: с кораблем).

Vid måltiden (во время еды) hade han en fransman som bordsgranne (его соседом по столу был француз – *дословно*: имел он француза в качестве соседа по столу). När de satte sig till bords (когда они сели >*sätta sig* за стол – de [dom]) sade fransmannen (сказал француз):

– Bon appétit (*фр.* приятного аппетита).

– Lundgren, sade Lundgren (Лундгрэн, сказал Лундгрэн).

Det var lite svårt att fortsätta samtalet (было немного трудно продолжать разговор) och de började äta (и они начали есть). Vid nästa måltid sade fransmannen igen (во время следующего приема пищи сказал француз опять):

– Bon appétit.

– Lundgren, sade Lundgren.

Också den tredje gången blev det så (также [в] третий раз получилось это так – bli(va): быть, иметь место). Om någon tid (через некоторое время) träffade han en landsman på båten (встретил он соотечественника на корабле) och berättade för honom om sin bordsgranne (и рассказал ему о своем соседе по столу).

– Jag har en konstig bordsgranne (у меня странный сосед по столу). Varje gång vi sätter oss till bords (каждый раз [как] мы усаживаемся за стол) presenterar han sig (он представляется).

– Vad heter han? (как его зовут?)

– Bon appétit.

– Men snälla du (но дорогой мой), det är ju inget namn (это же никакое [не] имя). Han vill ju bara säga "smaklig måltid" (он хочет ведь только сказать – приятного аппетита).

– Kors, sa Lundgren (боже! сказал Лундгрэн), så dum jag har varit (как глуп я был).

När han kom till matsalen och såg sin bordsgranne (когда он пришел в столовую и увидел >*se* своего соседа) ville han vara artig och sa först (хотел он быть вежливым и сказал первым):

– Bon appétit.

– Lundgren, sa fransmannen glatt (Лундгрэн, сказал француз довольно).

En svensk vid namn Lundgren skulle resa till USA. Han kunde inte få plats på en svensk båt och till sist reste han med en fransk båt.

Vid måltiden hade han en fransman som bordsgranne. När de satte sig till bords sade fransmannen:

– Bon appétit.

– Lundgren, sade Lundgren.

Det var lite svårt att fortsätta samtalet och de började äta. Vid nästa måltid sade fransmannen igen:

– Bon appétit.

– Lundgren, sade Lundgren.

Också den tredje gången blev det så. Om någon tid träffade han en landsman på båten och berättade för honom om sin bordsgranne.

– Jag har en konstig bordsgranne. Varje gång vi sätter oss till bords presenterar han sig.

– Vad heter han?

– Bon appétit.

– Men snälla du, det är ju inget namn. Han vill ju bara säga "smaklig måltid".

– Kors, sa Lundgren, så dum jag har varit.

När han kom till matsalen och såg sin bordsgranne ville han vara artig och sa först:

– Bon appétit.

– Lundgren, sa fransmannen glatt.

Duvan

(Голубь)

På en restaurang i Paris (в одном ресторане в Париже) kämpar en gäst förtvivlat med en seg duva (сражается один посетитель отчаянно с жестким голубем). Ilsket frågar han servitören (злобно спрашивает он официанта):

- Hur gammal är den här duvan? (сколько лет этому голубю?)

- Min herre (мой господин), den har vi köpt på torget i dag (этого мы купили на рынке сегодня – vi har köpt: пропущен вспом. гл. в разг. речи).

Gästen gör ett nytt försök med duvan (посетитель предпринимает новую попытку с голубем – göra ett försök: попытаться) och hittar då en papperslapp i duvans näbb (и находит тогда ключок бумаги в клюве голубя):

"Vi angriper i gryningen. Napoleon" ("мы нападём на рассвете. Наполеон" – *дословно: мы нападаем*).

På en restaurang i Paris kämpar en gäst förtvivlat med en seg duva. Ilsket frågar han servitören:

- Hur gammal är den här duvan?
- Min herre, den har vi köpt på torget i dag.

Gästen gör ett nytt försök med duvan och hittar då en papperslapp i duvans näbb:

"Vi angriper i gryningen. Napoleon".

Taxiresa.

(Поездка на такси)

- Vad kostar det att åka till stationen? (*сколько стоит это доехать до станции?*)

Taxichauffören (*таксист*):

- Cirka 40 kronor (*около 40 крон*).
- Och bagaget då? (*а багаж?*)
- Det kostar ingenting (*он ничего не стоит*).
- Bra! (*хорошо!*) Ta väskorna (*бери сумки*) – själv går jag! (*[а] я сам пойду!*)

- Vad kostar det att åka till stationen?

Taxichauffören:

- Cirka 40 kronor.
- Och bagaget då?
- Det kostar ingenting.
- Bra! Ta väskorna – själv går jag!

Annonssvar

(Ответ на объявление – annons: объявление в газету)

Herr Andersson har annonserat efter sin bortflugna kanariefågel (господин Андерссон дал объявление о своей улетевшей канарейке – flyga bort: улетать), och den lille gossen kommer hem till honom (и маленький мальчик приходит домой к нему) med en katt under armen (с какой-то кошкой под мышкой).

– Men lille vän (но маленький друг), jag annonserade efter min fågel (я давал объявление о моей птичке), inte efter en katt (не о кошке).

Då pekade gossen på katten och sa (тогда показал мальчик на кошку и сказал):

– Fågeln är inuti (птичка внутри).

Herr Andersson har annonserat efter sin bortflugna kanariefågel, och den lille gossen kommer hem till honom med en katt under armen.

– Men lille vän, jag annonserade efter min fågel, inte efter en katt.

Då pekade gossen på katten och sa:

– Fågeln är inuti.

Rädd om pengar

(Боюсь за деньги)

Det var två herrar som stod och pratade (два господина стояли >stå и разговаривали – *дословно*: это были два господина, которые).

- Jag är så rädd om mina pengar (я так боюсь за свои деньги) att jag har dem (что я держу их – *дословно*: я имею) under huvudkudden (под подушкой – huvud: голова, kudde: подушка).

- Det kan inte jag (а я так не могу), för jag tål inte att ligga så högt med huvudet (так как я не выношу лежать так высоко головой).

Det var två herrar som stod och pratade.

- Jag är så rädd om mina pengar att jag har dem under huvudkudden.

- Det kan inte jag, för jag tål inte att ligga så högt med huvudet.

Stillhet vid fiske

(Тишина во время рыбалки)

Man ska sitta still när man fiskar (нужно сидеть тихо, когда рыбачишь – man: *неопр. местоим.*), annars skrämmer man fisken (иначе спугнешь рыбу). Det var Sture och Bengt ense om (с этим были Стуре и Бенгт согласны).

Men efter sex timmar bytte Sture fotställning (но после шести часов сменил Стуре положение ног – fot-fötter [*мн. ч.*]: нога, ступня).

Bengt viskade irriterat (Бенгт прошептал раздраженно):

- Har du kommit hit för att fiska eller för att dansa? (ты пришел сюда, для [того] чтобы рыбачить или танцевать?)

Man ska sitta still när man fiskar, annars skrämmer man fisken. Det var Sture och Bengt ense om.

Men efter sex timmar bytte Sture fotställning.

Bengt viskade irriterat:

- Har du kommit hit för att fiska eller för att dansa?

För femtio år sedan

(Пятьдесят лет тому назад)

– Kan du säga mig tre saker (можешь ты назвать мне три вещи – säga: сказать) som inte fanns för femtio år sedan, Anders? (которые не существовали пятьдесят лет тому назад, Андерс? – finnas: находиться, быть, существовать) – frågade läraren (спросил учитель).

– Atombomben (атомная бомба).

– Riktigt (правильно).

– TV (телевизор).

– Bra. Och det tredje? (хорошо. и третья?)

– Ja,... mja... ja, och så jag! (mmm... да, и я!)

– Kan du säga mig tre saker som inte fanns för femtio år sedan, Anders? – frågade läraren.

- Atombomben.
- Riktigt.
- TV.
- Bra. Och det tredje?
- Ja,... mja... ja, och så jag!